Organisatiegraad van bedrijven in Nederland: omvang, kenmerken en ontwikkelingen

Werkgevers Enquête Arbeid

TNO Public ⟩ TNO 2026 R18642

19 oktober 2026

Health & Work
www.tno.nl
+31 88 8667500
info@tno.nl

TNO 2026 R18642 – 19 oktober 2026

Organisatiegraad van bedrijven in Nederland: omvang, kenmerken en ontwikkelingen

Werkgevers Enquête Arbeid

Auteurs	Roy Peijen, Sander van Zon, Pascal Kampert, Arjan Huizing, Wendela Hooftman
Rubricering rapport	TNO Public
Aantal pagina's	47 (excl. voor- en achterblad)
Aantal bijlagen	7
Projectnummer	060.63812

Alle rechten voorbehouden
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

© 2026 TNO

Managementsamenvatting

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) heeft TNO onderzocht hoe de organisatiegraad van werkgevers in Nederland zich heeft ontwikkeld tussen 2010 en 2024 en welke factoren samenhangen met het lidmaatschap van een werkgeversvereniging. Het onderzoek is uitgevoerd met gegevens uit de Werkgevers Enquête Arbeid (WEA) 2010-2024.

De resultaten laten zien dat de organisatiegraad van werkgevers de afgelopen vijftien jaar sterk is afgenomen. Waar in 2010-2012 nog 57,8% van de werkgevers aangaf lid te zijn van een werkgeversvereniging, was dit in 2021-2024 gedaald naar 39,5%. Deze afname is zichtbaar in vrijwel alle sectoren van de economie. De grootste dalingen doen zich voor in de horeca, landbouw, bouw en handel. Alleen in de sectoren informatie en communicatie en openbaar bestuur blijft de organisatiegraad relatief stabiel, waarbij de organisatiegraad in de sector informatie en communicatie met 13,4% in 2021-2024 laag is. Relevant om op te merken is dat vragen op vestigingsniveau zijn gesteld en niet op organisatieniveau, terwijl bedrijven zich meestal niet op vestigingsniveau, maar op organisatieniveau bij een werkgeversvereniging aansluiten. Het is dus mogelijk dat de persoon die de enquête voor de betreffende vestiging invult niet altijd goed weet of de organisatie lid is van een werkgeversvereniging.

Er bestaan duidelijke verschillen in organisatiegraad tussen sectoren. Bedrijven in de industrie, bouw en zorg zijn bijvoorbeeld vaker aangesloten bij een werkgeversvereniging dan bedrijven in de zakelijke dienstverlening, informatie en communicatie en financiële dienstverlening. Uit de analyses blijkt echter dat deze sectorverschillen grotendeels kunnen worden verklaard door verschillen in bedrijfskenmerken. Vooral bedrijfsgrootte en het type cao hangen samen met lidmaatschap van een werkgeversvereniging. Lidmaatschap van een werkgeversvereniging komt vaker voor bij grote bedrijven en bedrijven die onder een ondernemings-cao of bedrijfstak-cao vallen. Dit past in het voordeel van cao's, waarbij grotere organisaties grotere schaalvoordelen ervaren. Ook regionale verschillen spelen een rol. Bedrijven in Groningen en Zeeland zijn vaker aangesloten bij een werkgeversvereniging dan bedrijven in Zuid-Holland.

De afname in organisatiegraad van werkgeversverenigingen de afgelopen tien à vijftien kan relevant zijn voor het monitoren van de representativiteit van werkgeversorganisaties binnen het cao- en avv-stelsel. Tegelijkertijd blijkt dat verschillen in organisatiegraad tussen sectoren voor een belangrijk deel samenhangen met kenmerken van bedrijven, met name bedrijfsgrootte. Dit suggereert dat veranderingen in de organisatiegraad niet uitsluitend duiden op veranderingen in de bereidheid van werkgevers om zich te organiseren, maar mogelijk ook samenhangen met veranderingen in de samenstelling van bedrijven binnen sectoren, bijvoorbeeld door de opkomst van kleine(re) bedrijven. Deze resultaten benadrukken het belang van het blijven monitoren van de organisatiegraad van werkgevers en de factoren die daarop van invloed zijn, mede in het licht van de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet implementatie EU-richtlijn toereikende minimumlonen en het onderhoud van het cao- en avv-stelsel.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 3
1 Inleiding 5
2 Methode 6
3 Resultaten 8

Bijlagen

Appendix Tabel 1	Percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging naar sector en periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren, voor vestigingen met 50+ werknemers.	29
Appendix Tabel 2	Vergelijking organisatiegraad 2010-2012 vs. 2021-2024 op SBI08-2-cijferniveau, voor vestigingen met 50+ werknemers.	34
Appendix Tabel 3	Kruistabel lidmaatschap werkgeversvereniging en cao voor 50+ bedrijven.	40
Appendix Tabel 4	Associatie tussen bedrijfs- en sectorale kenmerken en lidmaatschap van een werkgeversvereniging, voor vestigingen met 50+ werknemers.	41
Appendix Tabel 5	Percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging naar sector en periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren, voor marktsector en semioverheid.	43
Appendix Tabel 6	Kruistabel lidmaatschap werkgeversvereniging en cao voor de marktsector.	45
Appendix Tabel 7	Associatie tussen bedrijfs- en sectorale kenmerken en lidmaatschap van een werkgeversvereniging, voor marktsector en semioverheid.	46

1 Inleiding

Op verzoek van SZW, specifiek de directies Arbeidsverhoudingen (AV) en Collectieve Arbeidsovereenkomsten (Cao), heeft TNO gekeken naar de organisatiegraad van bedrijven, uitgesplitst naar gedetailleerd sectorniveau, in de periode 2010-2024. Dit in kader van het project ‘onderhoud cao- en avv-stelsel’ en van de verplichtingen die volgen uit de Wet implementatie EU-richtlijn toereikende minimumlonen. SZW heeft behoefte aan inzicht in de organisatiegraad van bedrijven, omdat deze informatie kan bijdragen aan de beoordeling of en welke aanvullende maatregelen nodig zijn in het kader van het onderhoud van het cao- en avv-stelsel en het actieplan cao-dekkingsgraad.

De volgende onderzoeksvragen zijn onderzocht:

1. Hoe ontwikkelt de organisatiegraad van werkgevers in Nederland zich in de tijd op landelijk en op sectoraal niveau?
2. Welke bedrijfs- en sectorale kenmerken hangen samen met de organisatiegraad?

2 Methode

Onderzoekspopulatie
Om beter inzicht te krijgen in de organisatiegraad van bedrijven in Nederland, en factoren die hiermee samenhangen, heeft TNO analyses uitgevoerd op de Werkgevers Enquête Arbeid (WEA) 2010-2024 van TNO. De WEA is een tweejaarlijkse enquête onder werkgevers naar de werving, inzet, organisatie en resultaten van arbeid door en van bedrijven en instellingen in Nederland. Het hoofddoel van de WEA is het monitoren van trends en ontwikkelingen in het arbeidsbeleid en de relatie met en het effect van dat beleid op bedrijfsresultaten, arbeidsproductiviteit, innovatie en gezondheid/ziekte. Relevant voor dit onderzoek is dat de vragen op vestigingsniveau en niet op organisatieniveau worden gesteld, terwijl bedrijven zich meestal niet op vestigingsniveau, maar op organisatieniveau bij een werkgeversvereniging aansluiten. Het is dus mogelijk dat de persoon die de enquête voor de betreffende vestiging invult niet goed weet of de organisatie lid is van een werkgeversvereniging. Het betekent ook dat de resultaten betrekking hebben op vestigingen met kenmerken binnen een specifieke sector en niet altijd op bedrijven binnen de sectoren. Voor meer informatie over de WEA zie het methodologisch rapport (Hulsegge et al, 2024).

Variabelen

Organisatiegraad
De organisatiegraad is geoperationaliseerd als lidmaatschap van een werkgeversvereniging. Lidmaatschap is, afhankelijk van of het bedrijf winstgericht is en wel/niet meerdere vestigingen heeft, uitgevraagd met de volgende vraag: Is uw organisatie of vestiging lid van een werkgeversvereniging? / Is uw bedrijf/organisatie lid van een werkgeversverenging? Antwoordmogelijkheden waren Ja, Nee, en Weet ik niet. Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 1 zijn deze antwoordcategorieën behouden. Voor het beantwoorden van onderzoeksvraag 2 zijn de antwoordcategorieën Nee en Weet ik niet samengevoegd.

Sectoren
Voor de sectorindeling is gebruik gemaakt van de SBI-codering (versie 2008, CBS, 2008). Daarbij is zowel gekeken naar de gebruikelijke WEA-indeling in 13 sectoren als de SBI08-indeling op 2-cijferniveau. Over sectoren met minder dan 50 respondenten in de WEA worden omwille van de betrouwbaarheid van de resultaten geen uitspraken gedaan.

Bedrijfs- en sectorale kenmerken
Bedrijfs- en sectorale kenmerken zijn: vestigingsgrootte (10-49, 50-99, 100+), type cao (geen cao, ondernemings-cao, bedrijfstak-cao, geen cao maar volgt andere cao, weet niet), leeftijd werknemers (percentage jonge werknemers >25% en percentage oudere werknemers >25%), geslacht (percentage vrouwelijke werknemers >75%), opleidingsniveau (percentage laagopgeleide werknemers >25%), migratieachtergrond (percentage werknemers met een migratieachtergrond >25%), type contract (percentage flexwerkers >25%) en vacatures in de afgelopen twee jaar (ja, momenteel vacatures; ja, maar momenteel niet; nee; weet niet).

Vervolgens hebben we op basis van de beschikbare gegevens van CBS StatLine voor elke sector (op gedetailleerd SBI08-5-cijferniveau) onderzocht of de sector vooral bestaat uit kleine bedrijven of uit grote bedrijven. Dit is als volgt geoperationaliseerd: kleine bedrijven als 60% van de totale sector bestaat uit bedrijven met <20 werknemers; grote bedrijven 60% van de

totale sector bestaat uit bedrijven met >100 werknemers). Het idee hierachter is te onderzoeken of bedrijven, gezien de sectorsamenstelling (dat wil zeggen vooral kleine of juist grote bedrijven), zich sneller of juist minder snel aansluiten bij een werkgeversvereniging.

Analyses
Om de eerste onderzoeksvraag naar de ontwikkeling van de organisatiegraad van werkgevers in Nederland op landelijk en sectoraal niveau te onderzoeken is het organisatiegraadpercentage in 2010-2012, 2014-2016, en 2021-2024 met elkaar vergeleken voor alle sectoren samen, voor de gebruikelijke WEA-indeling in 13 sectoren, en voor de SBI08-indeling op 2-cijferniveau. Verschillen zijn getoetst op significantie doormiddel van een holm-gecorrigeerde Rao-Scott chi-kwadraat test. Om op gedetailleerd niveau voldoende observaties te hebben, is ervoor gekozen om de jaargangen van 2010 en 2012, 2014 en 2016, en 2021-2024, respectievelijk, te combineren.

Om de tweede onderzoeksvraag naar de samenhang tussen sectoren en de organisatiegraad te onderzoeken, is alleen data van de WEA 2024 gebruikt. Omdat de WEA werkt met meerdere strata waarbij niet iedereen alle vragen krijgt zijn ontbrekende gegevens ingevuld via multipele imputatie. Dit geldt zowel voor het lidmaatschap van een werkgeversvereniging als voor de voorspellende factoren. Deze methode is betrouwbaar en heeft als voordeel dat de steekproefgrootte wordt behouden, schattingen preciezer zijn, en bias wordt geminimaliseerd ten opzichte van het excluderen van missende waarden (van Buuren, 2012; van Buuren & Groothuis-Oudshoorn, 2011). Om de samenhang tussen sectoren en de organisatiegraad te onderzoeken, zijn logistische regressieanalyses uitgevoerd. De modellering is als volgt opgebouwd. Model 1 bevat alleen de sectorvariabele en dient als uitgangspunt; het laat zien hoe de kans op lidmaatschap van een werkgeversvereniging per sector afzonderlijk is ten opzichte van de referentiecategorie. In Model 2 worden bedrijfskenmerken toegevoegd en de variabele over samenstelling van de sector qua bedrijfsgrootte. Model 2 is opgesplitst in Model 2a, waarin we de variabele toevoegen die aangeeft of ten minste 60% van de sector uit kleine bedrijven (minder dan 20 medewerkers) bestaat, en Model 2b, waarin we de variabele toevoegen die aangeeft of ten minste 60% van de sector uit grote bedrijven (meer dan 100 medewerkers) bestaat. In Model 2b wordt de variabele die aangeeft of ten minste 60% van de sector uit kleine bedrijven bestaat *niet* meegenomen. Door de veranderingen in de Odds-ratio (OR) van Model 2 ten opzichte van Model 1 te vergelijken, kan worden vastgesteld in welke mate de bedrijfs- en sectorale kenmerken de sectorale verschillen in lidmaatschap verklaren. Een OR van minder dan 1 duidt op een verlaagde kans dat een bedrijf lid is van een werkgeversvereniging, terwijl een OR van meer dan 1 wijst op een verhoogde kans.

Sensitiviteitsanalyses
In de eerste sensitiviteitsanalyse zijn de analyses herhaald voor uitsluitend vestigingen met 50+ werknemers, omdat dit een juridisch omslagpunt is voor bepaalde verplichtingen zoals het instellen van een Ondernemingsraad. In de tweede sensitiviteitsanalyses zijn de sectoren gecategoriseerd in de marktsector en de semioverheid, omdat deze sectoren onder andere met andere doelen, regels en toezicht te maken hebben.

3 Resultaten

Trends in organisatiegraad
In Nederland als geheel is er sprake van een statistisch significante daling van de organisatiegraad van bedrijven tussen 2010-2012 en 2021-2024. Gemiddeld was in 2021-2024 39,5% van de werkgevers lid van een werkgeversvereniging, wat een duidelijke afname van 18,4 procentpunten (%-punt) betekent ten opzichte van de 57,8% in 2010-2012 (zie Tabel 1). Wanneer we kijken naar veranderingen in de antwoordcategorieën zien we voor 'Nee' een toename van 10,3%-punt en een toename voor 'Weet niet' van 8,1%-punt. Dit betekent dat de afname voor een belangrijk deel samenhangt met een kleiner aandeel vestigingen dat aangeeft lid te zijn, maar ook met een toename van het aantal respondenten dat niet weet of de vestiging lid is. Dit wijst erop dat een deel van de afname mogelijk samenhangt met een afnemende bekendheid van het lidmaatschap onder respondenten. Er zijn geen aanwijzingen dat veranderingen in de steekproefopzet, weging of andere methodologische aanpassingen de toename van het aandeel 'weet niet' verklaren.

Tabel 1. Percentage werkgevers in Nederland dat lid is van een werkgeversvereniging naar periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren.

Sector	2010-2012	Aantal	2014-2016	Aantal	2021-2024	Aantal	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Nederland										
Ja	57,8%	72.825	49,0%	59.915	39,5%	46.363	-18,4%	***	***	***
Nee	34,8%	43.802	41.3%	50.433	45.1%	52.959	+10.3%	***	***	***
Weet niet	7,40%	9.307	9.70%	11.871	15.5%	18.196	+8.10%	***	***	***

Noot: Gewogen naar populatie.

Sectoruitsplitsing trends in organisatiegraad
De organisatiegraad van werkgevers in Nederland is tussen 2010–2012 en 2021–2024 in vrijwel alle sectoren aanzienlijk gedaald. Tabel 2 en Figuur 1 laten zien dat het aandeel werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging is afgenomen, waarbij 10 van de 13 afnames tussen 2010-2012 en 2021-2024 ook statistisch significant zijn. De grootste structurele daling doet zich voor in de Horeca, waar de organisatiegraad tussen 2010–2012 en 2021–2024 met 33,8%-punt terugloopt. Daarop volgt de Landbouw, bosbouw en visserij (-25,3%-punt), Bouwnijverheid (-23,2%-punt), Groot- en detailhandel (-21,1%-punt) en Industrie (-19,2%-punt). In de Zakelijke dienstverlening/onroerend goed (-13,4%-punt) en Financiële instellingen (-12,8%-punt) is zichtbaar dat de daling vooral in de periode 2014-2016 versus 2021-2024 optreedt.

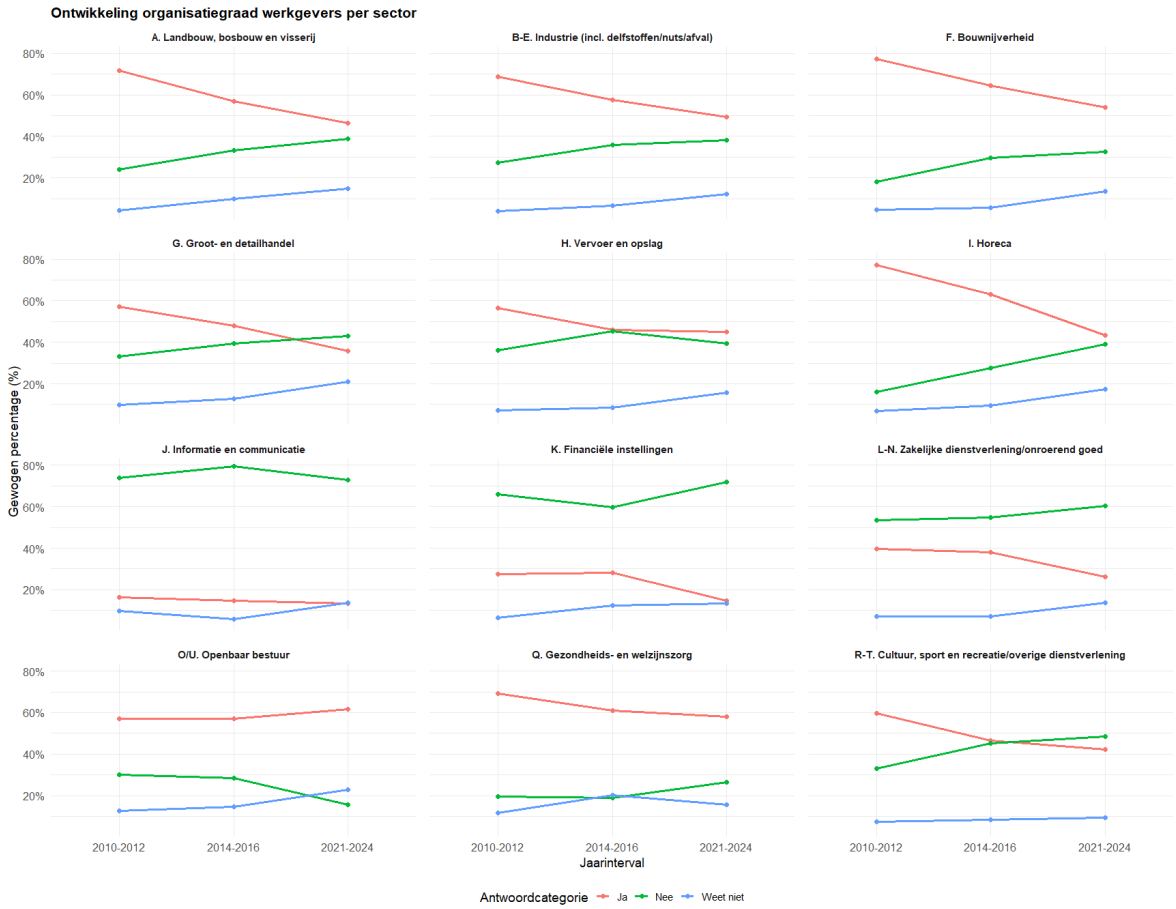
Tabel 2. Percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging naar sector en periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren.

Sector	2010-2012	Aantal	2014-2016	Aantal	2021-2024	Aantal	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Landbouw, bosbouw en visserij										
Ja	71,8%	3.007	56,8%	2.276	46,5%	1.679	-25,3%	ns	ns	**
Nee	24,0%	1.006	33,4%	1.338	38,7%	1.396	+14,7%	ns	ns	ns
Weet niet	4,20%	177	9,80%	391	14,8%	534	+10,6%	ns	ns	*
Industrie (incl. delfstoffen/nuts/afval)										
Ja	68,7%	12.664	57,4%	9.984	49,4%	7.503	-19,2%	***	**	***
Nee	27,4%	5.053	35,8%	6.227	38,2%	5.801	+10,8%	***	ns	***
Weet niet	3,90%	725	6,80%	1.174	12,3%	1.873	+8,4%	**	***	***
Bouwnijverheid										
Ja	77,2%	9.436	64,6%	6.321	54,1%	5.126	-23,2%	**	*	***
Nee	18,2%	2.230	29,7%	2.906	32,5%	3.080	+14,3%	**	ns	***
Weet niet	4,50%	552	5,60%	552	13,5%	1.277	+9,00%	ns	**	***
Groot- en detailhandel										
Ja	57,0%	16.554	47,9%	13.133	35,9%	8.733	-21,1%	**	**	***
Nee	33,1%	9.598	39,4%	10.825	43,1%	10.489	+10,1%	ns	ns	*
Weet niet	9,90%	2.877	12,7%	3.486	21,0%	5.102	+11,1%	ns	**	***
Vervoer en opslag										

Sector	2010-2012	Aantal	2014-2016	Aantal	2021-2024	Aantal	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Ja	56,7%	4.119	46,1%	3.230	45,0%	2.727	-11,6%	*	ns	*
Nee	36,1%	2.622	45,3%	3.173	39,3%	2.383	+3,3%	ns	ns	ns
Weet niet	7,30%	527	8,5%	596	15,6%	946	+8,4%	ns	*	**
Horeca										
Ja	77,2%	5.758	63,0%	5.711	43,4%	4.775	-33,8%	**	***	***
Nee	16,0%	1.194	27,5%	2.493	39,2%	4.310	+23,1%	*	*	***
Weet niet	6,80%	507	9,50%	866	17,5%	1.923	+10,7%	ns	*	**
Informatie en communicatie										
Ja	16,3%	841	14,6%	882	13,4%	922	-2,9%	ns	ns	ns
Nee	74,0%	3.821	79,5%	4.812	73,1%	5.036	-0,9%	ns	ns	ns
Weet niet	9,70%	502	6,00%	361	13,6%	936	+3,9%	ns	ns	ns
Financiële instellingen										
Ja	27,4%	649	28,1%	622	14,7%	300	-12,8%	ns	**	**
Nee	65,9%	1.559	59,6%	1.320	72,0%	1.473	+6,1%	ns	ns	ns
Weet niet	6,60%	156	12,3%	273	13,3%	273	+6,7%	ns	ns	ns
Zakelijke dienstverlening/onroerend goed										
Ja	39,6%	9.353	38,0%	8.778	26,2%	5.893	-13,4%	ns	***	***
Nee	53,4%	12.614	54,9%	12.697	60,3%	13.560	+6,80%	ns	ns	ns

Sector	2010-2012	Aantal	2014-2016	Aantal	2021-2024	Aantal	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Weet niet	7,00%	1.646	7,20%	1.655	13,6%	3.052	+6,60%	ns	***	***
Openbaar bestuur										
Ja	57,1%	753	56,9%	678	61,6%	547	+4,50%	ns	ns	ns
Nee	30,1%	397	28,4%	339	15,7%	139	-14,5%	ns	**	**
Weet niet	12,8%	168	14,6%	174	22,7%	201	+10,0%	ns	ns	*
Gezondheids- en welzijnszorg										
Ja	69,0%	6.088	61,1%	5.674	58,0%	5.897	-11,0%	*	ns	**
Nee	19,4%	1.710	18,8%	1.748	26,5%	2.690	+7,10%	ns	*	*
Weet niet	11,6%	1.021	20,1%	1.864	15,5%	1.573	+3,90%	***	ns	ns
Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening										
Ja	59,5%	3.601	46,4%	2.625	42,1%	2.262	-17,4%	*	ns	**
Nee	33,0%	1.999	45,2%	2.556	48,5%	2.604	+15,4%	*	ns	**
Weet niet	7,40%	449	8,50%	479	9,40%	505	+2,00%	ns	ns	ns

Noot: ***p < 0.001, **p < 0.01, *p < 0.05: statistisch significant; ns: niet (statistisch) significant. Werkgevers is gevraagd: “Bent u lid van een werkgeversvereniging?” en men kon antwoorden met ‘Ja’, ‘Nee’ of ‘Weet niet’. De sector ‘Onderwijs’ kon niet worden meegenomen in de analyses vanwege onvoldoende observaties (voornamelijk in 2024). Gewogen naar populatie.

Figuur 1. Ontwikkeling van organisatiegraad van werkgevers per sector.

In andere sectoren is de afname minder uitgesproken of vlakt deze zelfs af. Zo daalt de organisatiegraad tussen 2010–2012 en 2021–2024 in de Gezondheids- en welzijnszorg (-11,0%-punt) en de sector Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening (-17,4%-punt). De dalingen zijn significant voor 2014-2016 ten opzichte van 2010-2012, maar niet meer in de meest recente meting van 2021–2024, wat duidt op stabilisatie. De sector Informatie en communicatie kent geen significante verandering (-2,9%-punt). De organisatiegraad blijft daar laag tussen de 13,4%–16,3%. Ook de organisatiegraad voor de sector Openbaar bestuur is stabiel (+4,5%-punt). Dit staat echter in contrast met de overwegend dalende trend in alle andere sectoren.

In 8 van de 12 sectoren neemt het percentage werkgevers dat niet weet of ze lid zijn van een werkgeversvereniging significant toe tussen 2010-2012 en 2021-2024 (Tabel 2 en Figuur 1). Alleen in de sectoren Informatie en communicatie, Financiële instellingen, Gezondheids- en welzijnszorg, en Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening is er geen statistisch significante verandering in het percentage respondenten dat niet weet of ze lid zijn van een werkgeversvereniging.

Organisatiegraad in sub-sectoren

Tabel 3 geeft de organisatiegraad van bedrijven weer op gedetailleerd sectorniveau (SBI08-2-cijferniveau) voor de periodes 2010-2012 en 2021-2024. De hoogste organisatiegraad in 2021-2024 wordt gevonden in de sub-sectoren vervaardiging van computers en elektronische en

optische apparatuur (65,4%) en de vervaardiging van overige machines en apparaten (70,4%). Daartegenover liggen de laagste organisatiegraden in dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie (12,6%) en financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen) (7,5%).

De daling van de organisatiegraad is in veel sub-sectoren statistisch significant. Zo laten logiesverstrekking en eet- en drinkgelegenheden een sterke afname zien van respectievelijk 34,9%-punt en 28,8%-punt. Ook financiële instellingen, sport en recreatie, landbouw, bouwnijverheid, groot- en detailhandel en bepaalde industriële sectoren zoals de productie van voedingsmiddelen en metaalproducten laten grote en significante dalingen zien. Andere sub-sectoren laten slechts lichte dalingen of fluctuerende trends zien die niet significant zijn, zoals dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie (-0,8%-punt), overige financiële dienstverlening (-5,7%-punt) en gezondheidszorg (-5,0%-punt). Opvallend is dat het openbaar bestuur een lichte stijging van 5,1%-punt laat zien, hoewel deze niet statistisch significant is.[1]

[1] De stijging van 5,1% wijkt af van de 4,5% die we in Tabel 2 voor Openbaar bestuur vonden, omdat de in Tabel 1 gehanteerde grovere sectorindeling ook bedrijven omvat die vallen onder het SBI-2-cijferniveau ‘99 Extraterritoriale organisaties en lichamen’.

Tabel 3. Vergelijking organisatiegraad 2010-2012 vs. 2021-2024 op SBI08-2-cijferniveau.

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
Nederland (Alle sectoren)	57,8% (72.825)	39,5% (46.363)	-18,4%	
A. Landbouw, bosbouw en visserij				
1. Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	75,1% (3.920)	46,3% (3.546)	-28,8%	***
2. Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	-	-	-	-
3. Visserij en kweken van vis en schaaldieren	-	-	-	-
B. Winning van delfstoffen				
6. Winning van aardolie en aardgas	-	-	-	-
8. Winning van delfstoffen (geen olie en gas)	-	-	-	-
9. Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	-	-	-	-
C. Industrie				
10. Vervaardiging van voedingsmiddelen	75,4% (2.789)	51,7% (1.829)	-23,7%	***
11. Vervaardiging van dranken	-	-	-	-
12. Vervaardiging van tabaksproducten	-	-	-	-
13. Vervaardiging van textiel	66,1% (1.361)	38,0% (889)	-28,1%	**
14. Vervaardiging van kleding	-	-	-	-
15. Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	-	-	-	-
16. Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	-	-	-	-
17. Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	-	-	-	-
18. Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	76,0% (1.400)	60,5% (835)	-15,5%	ns

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
19. Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	-	-	-	-
20. Vervaardiging van chemische producten	50,9% (1.869)	30,0% (1.118)	-20,9%	**
21. Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	-	-	-	-
22. Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	-	-	-	-
23. Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	-	-	-	-
24. Vervaardiging van metalen in primaire vorm	-	-	-	-
25. Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	87,7% (1.737)	61,5% (2.317)	-26,2%	***
26. Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	54,3% (1.413)	65,4% (855)	+11,1%	ns
27. Vervaardiging van elektrische apparatuur	-	-	-	-
28. Vervaardiging van overige machines en apparaten	83,9% (1.309)	70,4% (1.442)	-13,5%	ns
29. Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	-	-	-	-
30. Vervaardiging van overige transportmiddelen	-	-	-	-
31. Vervaardiging van meubels	-	-	-	-
32. Vervaardiging van overige goederen	-	-	-	-
33. Reparatie en installatie van machines en apparaten	-	-	-	-
D. Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht				
35. Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	-	-	-	-
E. Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering				
36. Winning en distributie van water	-	-	-	-
37. Afvalwaterinzameling en -behandeling	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
38. Afvalinzameling en -behandeling, voorbereiding tot recycling	-	-	-	-
39. Sanering en overig afvalbeheer	-	-	-	-
F. Bouwnijverheid				
41. Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	79,9% (3.138)	56,6% (2.825)	-23,3%	**
42. Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	-	-	-	-
43. Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	78,3% (7.843)	52,5% (6.092)	-25,8%	***
G. Groot- en detailhandel; reparatie van auto's				
45. Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	72,0% (3.879)	44,6% (2.518)	-27,4%	***
46. Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	46,9% (15.012)	26,8% (11.289)	-20,1%	***
47. Detailhandel (niet in auto's)	66,3% (10.138)	43,5% (10.516)	-22,8%	***
H. Vervoer en opslag				
49. Vervoer over land	78,1% (2.802)	58,7% (2.816)	-19,4%	**
50. Vervoer over water	-	-	-	-
51. Luchtvaart	-	-	-	-
52. Opslag en dienstverlening voor vervoer	40,3% (2.040)	31,5% (1.588)	-8,8%	ns
53. Post en koeriers	-	-	-	-
I. Logies-, maaltijd- en drankverstrekking				
55. Logiesverstrekking	84,5% (3.820)	49,6% (3.357)	-34,9%	***
56. Eet- en drinkgelegenheden	69,5% (3.640)	40,7% (7.651)	-28,8%	***

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
J. Informatie en communicatie				
58. Uitgeverijen	-	-	-	-
59. Productie en distributie van films en televisieprogramma´s, maken en uitgeven van geluidsopnamen	-	-	-	-
60. Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	-	-	-	-
61. Telecommunicatie	-	-	-	-
62. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	13,4% (3.197)	12,6% (4.126)	-0,8%	ns
63. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	-	-	-	-
K. Financiële instellingen				
64. Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	40,3% (833)	7,5% (685)	-32,8%	***
65. Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)	-	-	-	-
66. Overige financiële dienstverlening	18,5% (1.307)	12,8% (1.141)	-5,7%	ns
L. Verhuur van en handel in onroerend goed				
68. Verhuur van en handel in onroerend goed	61,3% (2.509)	44,4% (2.404)	-16,9%	*
M. Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening				
69. Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie	25,3% (2.763)	13,5% (3.194)	-11,8%	ns
70. Holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering	21,2% (1.662)	17,3% (1.876)	-3,9%	ns
71. Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies, keuring en controle	34,5% (5.210)	21,4% (4.115)	-13,1%	*
72. Speur- en ontwikkelingswerk	-	-	-	-
73. Reclame en marktonderzoek	-	-	-	-
74. Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
75. Veterinaire dienstverlening	-	-	-	-
N. Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening				
77. Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen	-	-	-	-
78. Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	44,6% (4.549)	34,6% (3.700)	-10,0%	ns
79. Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	-	-	-	-
80. Beveiliging en opsporing	-	-	-	-
81. Facility management, reiniging en landschapsverzorging	59,5% (1.655)	46,8% (1.555)	-12,7%	ns
82. Overige zakelijke dienstverlening	-	-	-	-
O. Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen				
84. Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	57,1% (1.319)	62,2% (879)	+5,1%	ns
P. Onderwijs				
85. Onderwijs	-	-	-	-
Q. Gezondheids- en welzijnszorg				
86. Gezondheidszorg	62,9% (3.388)	57,9% (4.076)	-5,0%	ns
87. Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	77,0% (2.916)	57,9% (2.785)	-19,1%	***
88. Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	68,1% (2.515)	58,4% (3.300)	-9,7%	ns
R. Cultuur, sport en recreatie				
90. Kunst	-	-	-	-
91. Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud	-	-	-	-
92. Loterijen en kansspelen	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
93. Sport en recreatie	67,0% (1.833)	37,1% (1.689)	-29,9%	**
S. Overige dienstverlening				
94. Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	34,4% (1.066)	18,0% (1.102)	-16,4%	ns
95. Reparatie van computers en consumentenartikelen	-	-	-	-
96. Wellness en overige dienstverlening, uitvaartbranche	-	-	-	-
U. Extraterritoriale organisaties en lichamen				
99. Extraterritoriale organisaties en lichamen	-	-	-	-

Noot: ***p < 0.001, **p < 0.01, *p < 0.05: statistisch significant; ns: statistisch niet significant. - : minder dan 50 respondenten/werkgevers. Gewogen naar populatie.

Determinanten van lidmaatschap van een werkgeversvereniging
Tabel 4 toont de karakteristieken van de werkgevers die in 2024 mee hebben gedaan aan de WEA, uitgesplist naar lidmaatschap van een werkgeversvereniging. Sector en bedrijfsgrootte zijn daarbij gemeten op het niveau van de totale organisatie terwijl de overige kenmerken gemeten zijn op het niveau van de vestiging. Er zijn een aantal verschillen wat betreft de karakteristieken van bedrijven die wel- en geen lid zijn van een werkgeversvereniging. Uit de gegevens van de WEA 2024 blijkt dat bedrijven die lid zijn van een werkgeversvereniging vaker afkomstig zijn uit de sectoren industrie, bouwnijverheid, openbaar bestuur, en gezondheids- en welzijnszorg en minder vaak uit de sectoren informatie en communicatie, financiële instellingen en zakelijke dienstverlening. Verder zijn bedrijven met 10-49 werknemers minder vaak lid van een werkgeversvereniging, en bedrijven met meer dan 250 werknemers juist vaker. Bedrijven met een bedrijfstak-cao en een ondernemings-cao zijn vaker wel lid, bedrijven die geen cao hebben juist minder vaak. Bedrijven met meer dan 25% oudere werknemers en bedrijven met meer dan 25% werknemers met een lager opleidingsniveau zijn vaker lid. Ten slotte zien we dat bedrijven uit de provincies Gelderland en Groningen vaker lid zijn van een werkgeversvereniging terwijl bedrijven uit Zuid-Holland minder vaak lid zijn.

Tabel 4. Karakteristieken van werkgevers in 2024.

	Werkgeversvereniging		
	Geen lid % (n)	**Lid % (n)**	**Significantie**
Sector			
A. Landbouw, bosbouw en visserij	2,6% (765)	3,3% (619)	ns
B-E. Industrie (incl. delfstoffen/nuts/afval)	10,8% (3.173)	15,9% (2.974)	*
F. Bouwnijverheid	5,9% (1.734)	11,3% (2.114)	***
G. Groot- en detailhandel	20,5% (6.001)	17,8% (3.328)	ns
H. Vervoer en opslag	4,3% (1.270)	5,6% (1.051)	ns
I. Horeca	9,1% (2.648)	12,3% (2.295)	ns
J. Informatie en communicatie	8,4% (2.468)	2,6% (476)	***
K. Financiële instellingen	2,2% (636)	0,6% (120)	***
L-N. Zakelijke dienstverlening/onroerend goed	23,5% (6.867)	13,3% (2.488)	***
O/U. Openbaar bestuur	0,6% (162)	0,9% (160)	*
P. Onderwijs	-	-	-
Q. Gezondheids- en welzijnszorg	7,1% (2.087)	11,2% (2.083)	***
R-T. Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening	4,9% (1.434)	5,1% (942)	ns
Bedrijfsgrootte			
10–49 werknemers	13,3% (3.899)	6,1% (1.145)	***
50–249 werknemers	12,7% (3.726)	14,7% (2.741)	ns
250+ werknemers	15,4% (4.491)	21,0% (3.908)	**
Missing	58,6% (17.127)	58,2% (10.858)	ns
Type cao			
Ja, bedrijfstak-cao	23,2% (6.775)	32,1% (5.983)	***
Ja, ondernemings-cao	4,4% (1.274)	8,4% (1.562)	***
Nee, de vestiging valt niet onder een cao	17,1% (4.990)	3,1% (578)	***

	Werkgeversvereniging		
Nee, arbeidsvoorwaarden vastgesteld o.b.v. overleg werkgever en ondernemingsraad	2,7% (786)	0,8% (142)	**
Nee, maar volgt wel (deels) een andere cao	2,4% (688)	1,1% (213)	ns
Weet niet	2,0% (573)	0,0% (8)	***
Missing	48,4% (14.158)	54,5% (10.165)	***
Percentage vrouwen >75%	2,5% (168)	2,3% (101)	ns
Percentage jongeren >25%	27,0% (7.906)	27,5% (5.118)	ns
Percentage ouderen >25%	30,4% (8.890)	36,3% (6.770)	*
Percentage lage opleiding >25%	52,7% (15.390)	66,1% (12.316)	***
Percentage migratieachtergrond >25%	19,1% (5.462)	15,5% (2.813)	ns
Percentage flexwerkers >25%	5,3% (438)	3,0% (185)	ns
Vacatures			
Ja, er zijn nu vacatures	58,9% (17.217)	63,4% (11.831)	ns
Ja, maar op dit moment niet	35,8% (10.465)	34,3% (6.398)	ns
Nee	3,9% (1.127)	2,0% (381)	ns
Weet niet	1,5% (435)	0,2% (41)	***
Provincie			
Drenthe	2,6% (761)	2,5% (463)	ns
Flevoland	3,3% (958)	2,6% (479)	ns
Friesland	3,8% (1.121)	5,0% (935)	ns
Gelderland	12,2% (3.569)	16,1% (3.005)	*
Groningen	1,8% (536)	3,9% (725)	*
Limburg	6,3% (1.849)	7,2% (1.341)	ns
Noord-Brabant	16,6% (4.851)	15,6% (2.900)	ns
Noord-Holland	16,7% (4.895)	14,1% (2.621)	ns
Overijssel	8,1% (2.363)	10,2% (1.911)	ns
Utrecht	8,3% (2.429)	6,7% (1.250)	ns
Zeeland	1,7% (498)	3,1% (578)	ns
Zuid-Holland	18,5% (5.412)	13,1% (2.442)	*

Tabel 5 geeft een overzicht van de overlap tussen lidmaatschap van een werkgeversvereniging en CAO. Meer dan de helft van de bedrijven (55,1%) met een ondernemings-cao geeft aan lid te zijn van een werkgeversvereniging, dit is 46,9% voor bedrijven met een bedrijfstak-cao. Bij bedrijven die geen eigen cao hebben maar een andere cao volgen (23,7%), geen cao hebben maar waarbij de arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld tussen werkgever en ondernemingsraad (15,3%), of geen cao hebben (10,4%) is het percentage dat lid is van een werkgeversvereniging veel lager. Waarom werkgevers lid zijn van een werkgeversorganisatie maar toch bijvoorbeeld een andere cao volgen kan niet worden vastgesteld met de huidige data, maar is wel interessant voor vervolgonderzoek.

Tabel 5. Kruistabel lidmaatschap werkgeversvereniging en cao.

	WEA 2024			
	Is uw bedrijf/organisatie lid van een werkgeversvereniging?			
	Ja	*Nee*	*Weet niet*	*Totaal*
Ondernemings-cao	55,1%	27,5%	17,4%	100% (2.837)
Bedrijfstak-cao	46,9%	36,4%	16,7%	100% (12.758)
Geen cao, maar volgt een andere cao	23,7%	65,7%	10,7%	100% (901)
Nee, de arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld tussen werkgever en OR	15,3%	48,7%	36,0%	100% (928)
Geen cao	10,4%	79,1%	10,6%	100% (5.568)
Weet niet	1,30%	33,7%	65,0%	100% (581)
Totaal	36,0% (8.486)	47,0% (11.067)	17,0% (4.019)	100% (23.572)

Noot. Bron. WEA 2024. Subgroep:10+ medewerkers en geen sector onderwijs (Alleen voor Stratum C) - Enige stratum waarvoor beide vragen zijn voorgelegd aan werknemers. Percentages en absolute aantallen zijn gewogen op niet-geïmputeerde WEA 2024.

Samenhang bedrijfs- en sectorale kenmerken en organisatiegraad

Tabel 6 laat de uitkomsten zien van de logistische regressieanalyses waarbij we keken in hoeverre bedrijfs- en sectorale kenmerken en het lid zijn van een werkgeversvereniging samenhangen. Een odds-ratio (OR) van minder dan 1 duidt op een verlaagde kans dat een bedrijf lid is van een werkgeversvereniging, terwijl een OR van meer dan 1 wijst op een verhoogde kans.

Model 1 – alleen sectoren

In Model 1 wordt alleen gekeken naar sectorale verschillen. Bedrijven in de industrie (OR = 3,35, p < 0,00), bouw (OR = 3,12, p < 0,00) en zorg (OR = 3,33, p < 0,00) hebben een sterk verhoogde kans om lid te zijn van een werkgeversvereniging vergeleken met bedrijven in de sector zakelijke dienstverlening (dienende als referentiecategorie). Ook de sectoren vervoer (OR = 2,19, p < 0,00), horeca (OR = 1,97, p < 0,00), handel (OR = 1,49, p = 0,00), bestuur (OR = 2,45, p < 0,00), landbouw (OR = 1,59, p < 0,05) en recreatie (OR = 1,97, p < 0,00) laten een hogere kans zien op lidmaatschap. Daarentegen is de kans op lidmaatschap lager in de sectoren ICT (OR = 0,44, p < 0,00) en financiële dienstverlening (OR = 0,44, p = 0,00). Dit laat zien dat sector een voorspeller is van lidmaatschap; bedrijven in sommige sectoren zijn van zichzelf veel vaker aangesloten bij een werkgeversvereniging.

Tabel 6. Associatie tussen bedrijfs- en sectorale kenmerken en lidmaatschap van een werkgeversvereniging.

	Model 1				Model 2a				Model 2b			
	OR	**BI laag**	**BI hoog**	**p**	**OR**	**BI laag**	**BI hoog**	**p**	**OR**	**BI laag**	**BI hoog**	**p**
Intercept	0.47	0.38	0.58	0.000	0.18	0.10	0.33	0.000	0.12	0.08	0.19	0.000
Sector												
A. Landbouw, bosbouw en visserij	1.59	1.01	2.51	0.045	1.14	0.60	2.14	0.686	1.14	0.61	2.14	0.676
B-E. Industrie	3.35	2.48	4.53	0.000	1.69	1.12	2.56	0.013	1.70	1.13	2.55	0.012
F. Bouwnijverheid	3.12	2.20	4.43	0.000	1.44	0.94	2.22	0.096	1.43	0.93	2.20	0.104
G. Groot- en detailhandel	1.49	1.16	1.91	0.002	1.19	0.85	1.68	0.310	1.18	0.84	1.66	0.349
H. Vervoer en opslag	2.19	1.53	3.15	0.000	1.51	0.94	2.42	0.091	1.48	0.92	2.38	0.106
I. Horeca	1.97	1.34	2.88	0.000	1.39	0.82	2.37	0.220	1.39	0.82	2.36	0.224
J. Informatie en communicatie	0.44	0.27	0.71	0.000	0.81	0.44	1.49	0.505	0.81	0.44	1.48	0.484
K. Financiële instellingen	0.44	0.25	0.77	0.005	0.80	0.38	1.67	0.547	0.80	0.38	1.67	0.552
L-N. Zakelijke dienstverlening/onroerend goed	Ref				Ref				Ref			
O/U. Openbaar bestuur	2.45	1.63	3.69	0.000	0.75	0.43	1.31	0.310	0.85	0.46	1.55	0.585
P. Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Q. Gezondheids- en welzijnszorg	3.33	2.46	4.51	0.000	1.63	1.01	2.64	0.047	1.66	1.03	2.68	0.038
R-T. Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening	1.97	1.33	2.92	0.000	1.68	1.01	2.79	0.046	1.65	0.99	2.76	0.053
Vestigingsgrootte												
10-49					Ref				Ref			
50-99					1.50	1.17	1.92	0.002	1.50	1.17	1.92	0.002

	Model 1				Model 2a				Model 2b			
	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p
100+					1.77	1.40	2.23	0.000	1.86	1.47	2.34	0.000
Type cao												
Geen cao					Ref				Ref			
Ondernemings-cao					5.41	3.66	8.00	0.000	5.43	3.67	8.04	0.000
Bedrijfstak-cao					5.65	3.96	8.06	0.000	5.69	3.98	8.12	0.000
Geen cao, maar volgt andere cao					1.62	0.79	3.32	0.183	1.62	0.79	3.31	0.184
Weet niet					1.42	0.34	5.86	0.625	1.41	0.34	5.87	0.628
Personeelssamenstelling												
Meer dan 75% is vrouw					0.91	0.64	1.30	0.612	0.93	0.66	1.31	0.672
Meer dan 25% is jonger dan 25 jaar					0.83	0.65	1.08	0.162	0.83	0.65	1.08	0.161
Meer dan 25% is ouder dan 55 jaar					1.21	0.99	1.47	0.057	1.23	1.01	1.50	0.042
Meer dan 25% is laagopgeleid					0.96	0.78	1.19	0.734	0.96	0.78	1.18	0.694
Meer dan 25% heeft een migratieachtergrond					0.80	0.64	1.00	0.045	0.79	0.63	0.99	0.040
Meer dan 25% is flexwerker					1.00	0.68	1.47	0.998	1.01	0.69	1.47	0.968
Vacatures												
Ja, er zijn nu vacatures					Ref				Ref			
Ja, maar op dit moment niet					0.88	0.69	1.13	0.326	0.88	0.69	1.14	0.330
Nee					0.62	0.22	1.73	0.355	0.62	0.22	1.74	0.364
Weet niet					0.64	0.22	1.85	0.412	0.64	0.22	1.83	0.402

	Model 1				Model 2a				Model 2b			
	OR	**BI laag**	**BI hoog**	**p**	**OR**	**BI laag**	**BI hoog**	**p**	**OR**	**BI laag**	**BI hoog**	**p**
Provincie												
Zuid-Holland					Ref				Ref			
Drenthe					0.92	0.49	1.71	0.782	0.92	0.49	1.71	0.781
Flevoland					1.21	0.62	2.38	0.574	1.24	0.63	2.43	0.532
Fryslân					1.24	0.71	2.16	0.444	1.24	0.71	2.16	0.438
Gelderland					1.35	0.97	1.89	0.078	1.35	0.96	1.88	0.083
Groningen					2.09	1.15	3.82	0.016	2.08	1.14	3.79	0.017
Limburg					1.32	0.86	2.01	0.201	1.31	0.86	2.00	0.205
Noord-Brabant					1.09	0.79	1.51	0.590	1.10	0.79	1.51	0.578
Noord-Holland					1.19	0.84	1.69	0.323	1.19	0.84	1.69	0.319
Overijssel					1.58	0.99	2.53	0.054	1.59	0.99	2.53	0.053
Utrecht					1.17	0.77	1.76	0.462	1.17	0.77	1.76	0.464
Zeeland					2.11	1.07	4.16	0.032	2.11	1.07	4.17	0.031
60% bedrijven 5-20 werknemers					0.70	0.47	1.04	0.076				
60% bedrijven 100+ werknemers									1.13	0.63	2.03	0.678
N	3892				3081				3081			
R^2	0.06				0.14				0.14			

Noot: OR: Odds Ratio; 95% BI: 95% betrouwbaarheidsinterval. Resultaten gebaseerd op de geïmputeerde WEA 2024.

Model 2 – alle factoren

In Model 2a, waar zowel de sector als de bedrijfskenmerken als de variabele over sector samenstelling qua bedrijfsgrootte wordt meegenomen (60% minder dan 20 medewerkers), hebben de meeste sectoren geen significant effect meer, en nemen de effecten voor de overige sectoren af. Alleen de sectoren industrie, zorg, en cultuur, sport en recreatie hebben nog een hogere kans om lid te zijn van een werkgeversvereniging. De OR's voor industrie (van 3,35 naar 1,69) en zorg (van 3,33 naar 1,63) nemen flink af, wat laat zien dat een deel van het sectoreffect in Model 1 kan worden toegeschreven aan personeels- en bedrijfskenmerken en provinciale verschillen. Bedrijfsgrootte (op organisatieniveau) heeft een significante invloed heeft op lidmaatschap. Vestigingen met 50-99 (OR = 1,50, p < 0,00) en meer dan 100 (OR = 1,77, p < 0,00) werknemers hebben een hogere kans om lid te zijn van een werkgeversvereniging. Ook type cao hangt samen met lidmaatschap van een werkgeversvereniging. Bedrijven met een ondernemings-cao (OR = 5,41, p < 0,00) of bedrijfstak-cao (OR = 5,65, p < 0,00) hebben een hogere kans om lid te zijn van een werkgeversvereniging. Bedrijven met een personeelsbestand waarbij meer dan 25% van de werknemers een migratieachtergrond heeft zijn minder vaak lid zijn van een werkgeversvereniging (OR = 0.80, p = 0.04). Provinciale verschillen zijn ook zichtbaar: bedrijven in Groningen (OR = 2,09, p = 0,02) en Zeeland (OR = 2,11, p = 0.03) hebben een grotere kans op lidmaatschap ten opzichte van de referentieprovincie Zuid-Holland, wat wijst op regionale variatie in lidmaatschapspraktijken. De sector samenstelling qua bedrijfsgrootte (60% minder dan 20 medewerkers) hangt niet samen met lidmaatschap van een werkgeversvereniging. In Model 2b is de variabele die aangeeft of ten minste 60% van de sector uit grote bedrijven (meer dan 100 medewerkers) bestaat vervangen door de variabele die aangeeft of ten minste 60% van de sector uit kleine bedrijven (minder dan 20 medewerkers) bestaat. Deze variabele blijkt niet significant te zijn. Resultaten voor bedrijfskenmerken zijn hetzelfde als in Model 2a, behalve dat het hebben van een ouder personeelsbestand (OR = 1,23, p < 0,04) de kans vergroot op lidmaatschap en de sector cultuur, sport en recreatie niet meer significant samenhangt met lidmaatschap van een werkgeversvereniging.

Sensitiviteitsanalyses

In de eerste sensitiviteitsanalyse zijn de analyses herhaald voor uitsluitend vestigingen met 50+ werknemers. Appendix Tabel 1 en Appendix Figuur 1 laten zien dat het percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging voor vestigingen met 50+ werknemers voor een aantal sectoren minder is gedaald, en voor een aantal juist meer, vergeleken met de hoofdanalyses. Zo daalt het percentage minder sterk voor Nederland als totaal, en specifiek voor de sectoren Landbouw, Industrie, Bouwnijverheid, Groot- en detailhandel, Vervoer en opslag, Horeca, en Cultuur, sport en recreatie. Het percentage daalt juist sterker in de sectoren ICT, Financiële instellingen, Zakelijke dienstverlening/onroerend goed, en de Gezondheids- en welzijnszorg. Ook op SBI08-02-cijferniveau zien we, voor de sectoren die meegenomen konden worden, dat het percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging voor vestigingen met 50+ werknemers voor de meeste sectoren minder sterk is gedaald vergeleken met de hoofdanalyses (Appendix Tabel 2). Appendix Tabel 3 geeft een overzicht van de overlap tussen lidmaatschap van een werkgeversvereniging en type cao voor 50+ bedrijven. Deze percentages wijken af van de percentages in de hoofdanalyses. Onder alleen 50+ bedrijven heeft een hoger percentage overlap tussen het hebben van een ondernemings-cao of bedrijfstak-cao met lidmaatschap van een werkgeversvereniging. De overlap is ook hoger bij bedrijven zonder cao maar waar de arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld tussen werkgever en OR. De regressieanalyses met alleen vestigingen met 50+ werknemers laten vergelijkbare resultaten zien met de hoofdanalyses wat betreft sectoren, type cao en personeelsbestand (Appendix Tabel 4). De sectoren Industrie en Gezondheids- en welzijnszorg, en bedrijven met een ondernemings-cao of bedrijfstak-cao, en een ouder personeelsbestand hebben een

grotere kans op lidmaatschap van een werkgeversvereniging. De provinciale verschillen komen echter te vervallen.

In de tweede sensitiviteitsanalyses zijn de sectoren gecategoriseerd in de marktsector en de semioverheid. Appendix Tabel 5 en Appendix Figuur 2 laten zien dat het percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging tussen 2010-2012 en 2021-2024 vooral in de marktsector flink is gedaald, met 19,7%-punt. Voor de semioverheid is de organisatiegraad met 10,3%-punt gedaald. Appendix Tabel 6 geeft een overzicht van de overlap tussen lidmaatschap van een werkgeversvereniging en type cao voor de marktsector. Deze percentages komen overeen met de hoofdanalyses. Ten slotte laat Appendix Tabel 7 de resultaten zien van de regressieanalyses waar de 13 sectoren zijn gecategoriseerd in de marktsector en de semioverheid. Model 1 laat zien dat de semioverheid een hogere kans heeft om lid te zijn van een werkgeversvereniging (OR = 2,40, $p < 0,00$). Wanneer alle factoren echter worden gemodelleerd (Model 2a en Model 2b), zien we dat er geen verschil meer is tussen de marktsector en de semioverheid wat betreft de kans op lidmaatschap van een werkgeversvereniging. De verschillen in organisatiegraad tussen de marktsectoren en de semioverheid lijken dus vooral door bedrijfskenmerken en sector samenstelling veroorzaakt te worden.

Conclusies

De organisatiegraad van bedrijven is tussen 2010-2012 en 2021-2024 sterk gedaald. De daling is zichtbaar in vrijwel alle sectoren, met de grootste afnames in de horeca, landbouw, bouw en handel. De afname hangt voor een belangrijk deel samen met een kleiner aandeel vestigingen dat aangeeft lid te zijn, maar ook met een toename van het aantal respondenten dat niet weet of de vestiging lid is. Dit wijst erop dat een deel van de afname mogelijk samenhangt met een afnemende bekendheid van het lidmaatschap onder respondenten.

Er zijn duidelijke verschillen tussen sectoren in de mate van organisatiegraad, maar die sectorverschillen blijken grotendeels samen te hangen met bedrijfskenmerken zoals vestigingsgrootte, personeelssamenstelling, aantal vacatures en type cao. Dit wijst erop dat sectorverschillen voor een belangrijk deel samenhangen met verschillen in de samenstelling van bedrijven binnen sectoren. Als alle factoren tegelijkertijd worden bekeken zijn vooral bedrijfsgrootte en type cao relevante voorspellers van organisatiegraad: Grote bedrijven en bedrijven met een bedrijfstak- of ondernemings-cao zijn vaker lid van een werkgeversvereniging. Ook zijn er regionale verschillen: bedrijven in Groningen en Zeeland zijn vaker lid van een werkgeversvereniging. Een mogelijke verklaring is dat de industrie, en daarmee cao's, in deze regio's een grotere rol speelt dan in Zuid-Holland, waar de dienstverlening een belangrijkere rol speelt. De sensitiviteitsanalyse met alleen bedrijven met 50+ werknemers laat zien dat binnen die groep de organisatiegraad minder sterk daalt voor Nederland als totaal, en voor een aantal specifieke sectoren zoals de Landbouw, Industrie, en Bouwnijverheid.

De afname in organisatiegraad van werkgeversverenigingen de afgelopen tien à vijftien kan relevant zijn voor het monitoren van de representativiteit van werkgeversorganisaties binnen het cao- en avv-stelsel. Tegelijkertijd blijkt dat verschillen in organisatiegraad tussen sectoren voor een belangrijk deel samenhangen met kenmerken van bedrijven, met name bedrijfsgrootte. Dit suggereert dat veranderingen in de organisatiegraad niet uitsluitend duiden op veranderingen in de bereidheid van werkgevers om zich te organiseren, maar mogelijk ook samenhangen met veranderingen in de samenstelling van bedrijven binnen sectoren, bijvoorbeeld door de opkomst van kleine(re) bedrijven (CBS, 2026).

Referenties

Buuren, S. van, & K Groothuis-Oudshoorn, K. (20011). MICE: Multivariate Imputation by Chained Equantions in R. *Journal of Statistical Software* 45 (3): 1-67. http://www.jstatsoft.org/v45/i03/.

Buuren, S. van. (2012). *Flexible Imputation of Missing data*. Edited by N Keiding, B J T Moragan, C K Wikle, and P van der Heijden. New York: Chapman & Hall/CRC.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2008). Standaard Bedrijfsindeling (SBI). Voorburg/ Heerlen: CBS.

Centraal Bureau voor de Statistiek. (2026). *Bedrijven; snelle groeiers, bedrijfsgrootte, bedrijfstak (SBI 2025)*. StatLine - Bedrijven; snelle groeiers, bedrijfsgrootte, bedrijfstak (SBI 2025).

Hulsegge, G., Thielecke, J., en Couzy, P. (2024) *Werkgevers Enquête Arbeid 2024 Methodologie en verantwoording*. TNO, Leiden.

Appendix Tabel 1

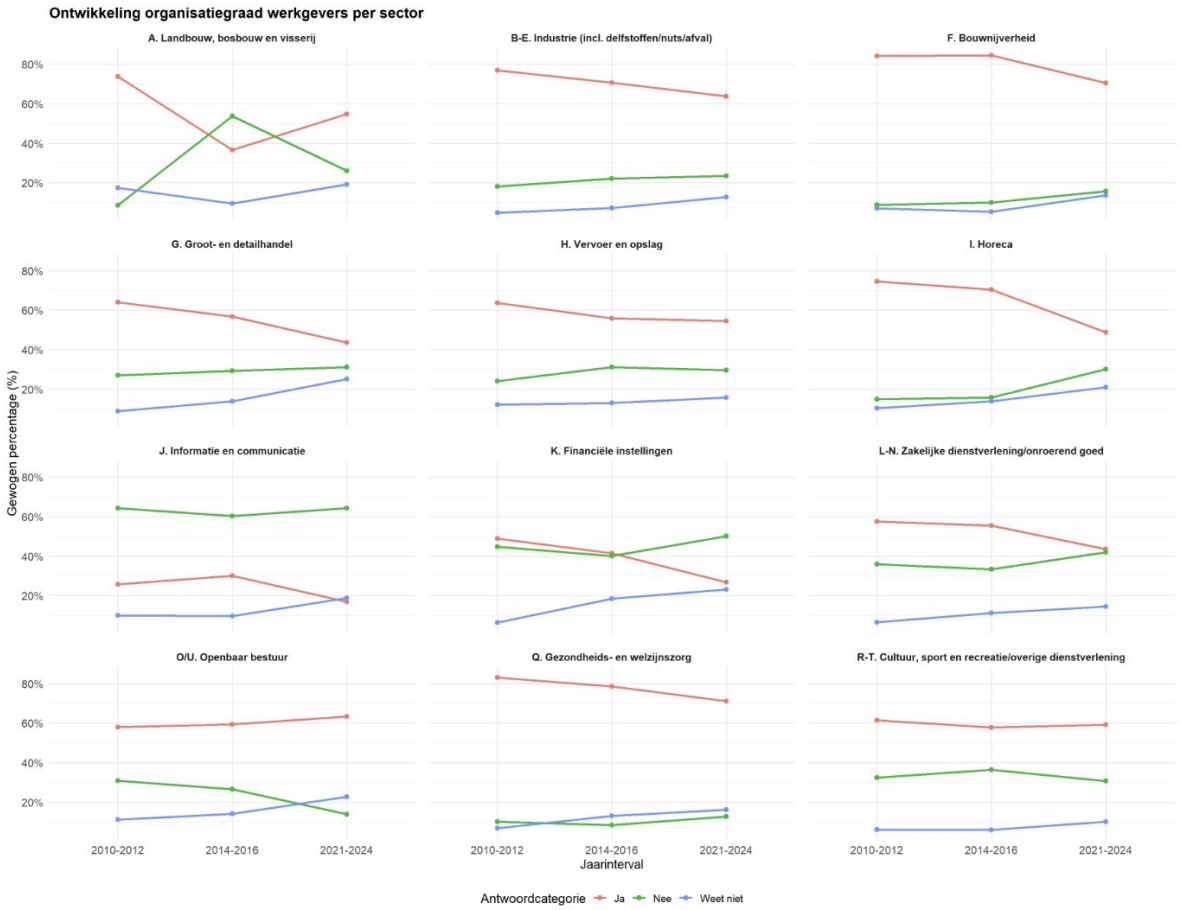
Percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging naar sector en periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren, voor vestigingen met 50+ werknemers.

Sector	2010-2012	Aantal (Gewogen)	2014-2016	Aantal (Gewogen)	2021-2024	Aantal (Gewogen)	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Nederland (Alle sectoren)										
Ja	67,2%	17.287	62,0%	15.530	52,2%	12.590	-14.9%	***	***	***
Nee	25,2%	6.497	27,1%	6.779	30,6%	7.378	+5,40%	ns	*	***
Weet niet	7,60%	1.952	10,9%	2.727	17,1%	4.131	+9,60%	***	***	***
Landbouw, bosbouw en visserij										
Ja	73,9%	188	36,7%	99	54,8%	170	-19,1%	ns	ns	ns
Nee	8,70%	22	53,8%	145	26,1%	81	+17,4%	**	ns	ns
Weet niet	17,5%	44	9,50%	26	19,1%	60	+1,70%	ns	ns	ns
Industrie (incl. delfstoffen/nuts/afval)										
Ja	77,0%	3.969	70,6%	3.531	63,7%	2.843	-13,3%	*	*	***
Nee	18,1%	935	22,2%	1.109	23,5%	1.048	+5,30%	ns	ns	ns
Weet niet	4,80%	250	7,20%	359	12,8%	570	+7,90%	ns	***	***

Sector	2010-2012	Aantal (Gewogen)	2014-2016	Aantal (Gewogen)	2021-2024	Aantal (Gewogen)	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Bouwnijverheid										
Ja	84,2%	1.586	84,6%	1.297	70,6%	1.116	-13,6%	ns	**	**
Nee	8,80%	166	10,0%	154	15,8%	250	+7,00%	ns	ns	ns
Weet niet	7,10%	133	5,30%	82	13,6%	216	+6,60%	ns	**	*
Groot- en detailhandel										
Ja	64,1%	2.911	56,8%	2.564	43,7%	1.937	-20,5%	ns	*	***
Nee	27,0%	1.226	29,3%	1.321	31,2%	1.382	+4,20%	ns	ns	ns
Weet niet	8,90%	403	13,9%	629	25,2%	1.117	+16,3%	ns	***	***
Vervoer en opslag										
Ja	63,8%	1.123	55,9%	955	54,6%	830	-9,20%	ns	ns	ns
Nee	24,1%	424	31,1%	532	29,7%	451	+5,60%	ns	ns	ns
Weet niet	12,2%	215	13,0%	222	15,7%	239	+3,50%	ns	ns	ns
Horeca										
Ja	74,6%	452	70,4%	518	48,7%	396	-25,9%	ns	**	***
Nee	15,0%	91	15,7%	116	30,2%	245	+15,2%	ns	*	**
Weet niet	10,4%	63	13,9%	102	21,1%	171	+10,7%	ns	ns	ns

Sector	2010-2012	Aantal (Gewogen)	2014-2016	Aantal (Gewogen)	2021-2024	Aantal (Gewogen)	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Informatie en communicatie										
Ja	25,7%	266	30,0%	348	16,9%	232	-8,80%	ns	*	ns
Nee	64,3%	665	60,3%	699	64,4%	886	+0,10%	ns	ns	ns
Weet niet	10,0%	104	9,70%	112	18,7%	258	+8,70%	ns	ns	ns
Financiële instellingen										
Ja	48,9%	222	41,4%	186	26,8%	135	-22,1%	ns	ns	**
Nee	44,8%	204	40,1%	180	50,1%	253	+5,30%	ns	ns	ns
Weet niet	6,30%	29	18,5%	83	23,1%	117	+16,8%	**	ns	**
Zakelijke dienstverlening/ onroerend goed										
Ja	57,6%	2.899	55,5%	2.868	43,6%	2.170	-14,0%	ns	**	***
Nee	35,9%	1.809	33,4%	1.725	41,9%	2.088	+6,00%	ns	*	ns
Weet niet	6,50%	327	11,2%	577	14,5%	721	+8,00%	*	ns	***
Openbaar bestuur										
Ja	58,0%	654	59,4%	600	63,4%	490	+5,40%	ns	ns	ns
Nee	30,8%	347	26,6%	268	13,9%	107	-16,9%	ns	*	**
Weet niet	11,2%	126	14,0%	141	22,7%	175	+11,5%	ns	ns	**

Sector	2010-2012	Aantal (Gewogen)	2014-2016	Aantal (Gewogen)	2021-2024	Aantal (Gewogen)	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Gezondheids- en welzijnszorg										
Ja	83,1%	2.419	78,6%	2.068	71,1%	1.738	-12,0%	ns	*	***
Nee	10,1%	294	8,30%	219	12,7%	310	+2,60%	ns	ns	ns
Weet niet	6,80%	198	13,1%	345	16,2%	396	+9,40%	**	ns	***
Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening										
Ja	61,5%	598	57,8%	497	59,2%	533	-2,30%	ns	ns	ns
Nee	32,4%	315	36,3%	312	30,7%	276	-1,70%	ns	ns	ns
Weet niet	6,20%	60	5,90%	50	10,1%	91	+4,00%	ns	ns	ns

Appendix Figuur 1. Ontwikkeling van organisatiegraad van werkgevers per sector (3 antwoordcategorieën), voor vestigingen met 50+ werknemers.

Appendix Tabel 2

Vergelijking organisatiegraad 2010-2012 vs. 2021-2024 op SBI08-2-cijferniveau, voor vestigingen met 50+ werknemers.

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
Nederland (Alle sectoren)				
A. Landbouw, bosbouw en visserij				
1. Landbouw, jacht en dienstverlening voor de landbouw en jacht	-	-	-	-
2. Bosbouw, exploitatie van bossen en dienstverlening voor de bosbouw	-	-	-	-
3. Visserij en kweken van vis en schaaldieren	-	-	-	-
B. Winning van delfstoffen				
6. Winning van aardolie en aardgas	-	-	-	-
8. Winning van delfstoffen (geen olie en gas)	-	-	-	-
9. Dienstverlening voor de winning van delfstoffen	-	-	-	-
C. Industrie				
10. Vervaardiging van voedingsmiddelen	71,6% (747)	54,7% (711)	-16,9%	*
11. Vervaardiging van dranken	-	-	-	-
12. Vervaardiging van tabaksproducten	-	-	-	-
13. Vervaardiging van textiel	-	-	-	-
14. Vervaardiging van kleding	-	-	-	-
15. Vervaardiging van leer, lederwaren en schoenen	-	-	-	-
16. Primaire houtbewerking en vervaardiging van artikelen van hout, kurk, riet en vlechtwerk (geen meubels)	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
17. Vervaardiging van papier, karton en papier- en kartonwaren	-	-	-	-
18. Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	-	-	-	-
19. Vervaardiging van cokesovenproducten en aardolieverwerking	-	-	-	-
20. Vervaardiging van chemische producten	-	-	-	-
21. Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	-	-	-	-
22. Vervaardiging van producten van rubber en kunststof	-	-	-	-
23. Vervaardiging van overige niet-metaalhoudende minerale producten	-	-	-	-
24. Vervaardiging van metalen in primaire vorm	-	-	-	-
25. Vervaardiging van producten van metaal (geen machines en apparaten)	89,1% (434)	74,7% (479)	-14,4%	*
26. Vervaardiging van computers en van elektronische en optische apparatuur	-	-	-	-
27. Vervaardiging van elektrische apparatuur	-	-	-	-
28. Vervaardiging van overige machines en apparaten	94,3% (359)	77,7% (471)	-16,6%	*
29. Vervaardiging van auto's, aanhangwagens en opleggers	-	-	-	-
30. Vervaardiging van overige transportmiddelen	-	-	-	-
31. Vervaardiging van meubels	-	-	-	-
32. Vervaardiging van overige goederen	-	-	-	-
33. Reparatie en installatie van machines en apparaten	-	-	-	-
D. Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht				
35. Productie en distributie van en handel in elektriciteit, aardgas, stoom en gekoelde lucht	-	-	-	-
E. Winning en distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering				

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
36. Winning en distributie van water	-	-	-	-
37. Afvalwaterinzameling en -behandeling	-	-	-	-
38. Afvalinzameling en -behandeling, voorbereiding tot recycling	-	-	-	-
39. Sanering en overig afvalbeheer	-	-	-	-
F. Bouwnijverheid				
41. Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw en projectontwikkeling	84,2% (530)	67,1% (506)	-17,1%	*
42. Grond-, water- en wegenbouw (geen grondverzet)	-	-	-	-
43. Gespecialiseerde werkzaamheden in de bouw	84,3% (1.171)	73,7% (982)	-10,6%	*
G. Groot- en detailhandel; reparatie van auto's				
45. Handel in en reparatie van auto's, motorfietsen en aanhangers	-	-	-	-
46. Groothandel en handelsbemiddeling (niet in auto's en motorfietsen)	63,1% (2.598)	36,9% (2.138)	-26,2%	***
47. Detailhandel (niet in auto's)	63,0% (1.361)	50,6% (1.917)	-12,4%	*
H. Vervoer en opslag				
49. Vervoer over land	82,0% (742)	66,9% (793)	-15,1%	**
50. Vervoer over water	-	-	-	-
51. Luchtvaart	-	-	-	-
52. Opslag en dienstverlening voor vervoer	48,8% (630)	42,0% (510)	-6,80%	ns
53. Post en koeriers	-	-	-	-
I. Logies-, maaltijd- en drankverstrekking				
55. Logiesverstrekking	79,7% (429)	52,7% (429)	-27,0%	***
56. Eet- en drinkgelegenheden	62,4% (176)	44,3% (382)	-18,1%	ns

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
J. Informatie en communicatie				
58. Uitgeverijen	-	-	-	-
59. Productie en distributie van films en televisieprogramma´s, maken en uitgeven van geluidsopnamen	-	-	-	-
60. Verzorgen en uitzenden van radio- en televisieprogramma's	-	-	-	-
61. Telecommunicatie	-	-	-	-
62. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie	11,9% (593)	9,90% (884)	-2,00%	ns
63. Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatie	-	-	-	-
K. Financiële instellingen				
64. Financiële instellingen (geen verzekeringen en pensioenfondsen)	-	-	-	-
65. Verzekeringen en pensioenfondsen (geen verplichte sociale verzekeringen)	-	-	-	-
66. Overige financiële dienstverlening	-	-	-	-
L. Verhuur van en handel in onroerend goed				
68. Verhuur van en handel in onroerend goed	82,2% (1.371)	75,5% (1.077)	-6,70%	ns
M. Advisering, onderzoek en overige specialistische zakelijke dienstverlening				
69. Rechtskundige dienstverlening, accountancy, belastingadvisering en administratie	-	-	-	-
70. Holdings (geen financiële), concerndiensten binnen eigen concern en managementadvisering	-	-	-	-
71. Architecten, ingenieurs en technisch ontwerp en advies, keuring en controle	37,1% (801)	33,9% (718)	-3,20%	ns
72. Speur- en ontwikkelingswerk	-	-	-	-
73. Reclame en marktonderzoek	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
74. Industrieel ontwerp en vormgeving, fotografie, vertaling en overige consultancy	-	-	-	-
75. Veterinaire dienstverlening	-	-	-	-
N. Verhuur van roerende goederen en overige zakelijke dienstverlening				
77. Verhuur en lease van auto's, consumentenartikelen, machines en overige roerende goederen	-	-	-	-
78. Arbeidsbemiddeling, uitzendbureaus en personeelsbeheer	-	-	-	-
79. Reisbemiddeling, reisorganisatie, toeristische informatie en reserveringsbureaus	-	-	-	-
80. Beveiliging en opsporing	-	-	-	-
81. Facility management, reiniging en landschapsverzorging	-	-	-	-
82. Overige zakelijke dienstverlening	-	-	-	-
O. Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen				
84. Openbaar bestuur, overheidsdiensten en verplichte sociale verzekeringen	58,0% (1.127)	63,4% (772)	+5,40%	ns
P. Onderwijs				
85. Onderwijs	-	-	-	-
Q. Gezondheids- en welzijnszorg				
86. Gezondheidszorg	76,3% (1.232)	68,2% (924)	-8,10%	ns
87. Verpleging, verzorging en begeleiding met overnachting	90,0% (1.177)	75,3% (1.004)	-14,7%	***
88. Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting	83,5% (502)	68,2% (515)	-15,3%	*
R. Cultuur, sport en recreatie				
90. Kunst	-	-	-	-
91. Culturele uitleencentra, openbare archieven, musea, dieren- en plantentuinen, natuurbehoud	-	-	-	-

	2010-2012 % (n)	2021-2024 % (n)	Verschil	Significantie
92. Loterijen en kansspelen	-	-	-	-
93. Sport en recreatie	-	-	-	-
S. Overige dienstverlening				
94. Levensbeschouwelijke en politieke organisaties, belangen- en ideële organisaties, hobbyclubs	48,8% (313)	44,7% (275)	4,10%	ns
95. Reparatie van computers en consumentenartikelen	-	-	-	-
96. Wellness en overige dienstverlening, uitvaartbranche	-	-	-	-
U. Extraterritoriale organisaties en lichamen				
99. Extraterritoriale organisaties en lichamen	-	-	-	-

Noot: ***p < 0.001, **p < 0.01, *p < 0.05: statistisch significant; ns: statistisch niet significant. - : minder dan 50 respondenten/werkgevers. Gewogen naar populatie.

Appendix Tabel 3

Kruistabel lidmaatschap werkgeversvereniging en cao voor 50+ bedrijven.

	WEA 2024			
	Is uw bedrijf/organisatie lid van een werkgeversvereniging?			
	Ja	*Nee*	*Weet niet*	*Totaal*
Ondernemings-cao	60,5%	20,9%	18,5%	100% (623)
Bedrijfstak-cao	63,5%	17,2%	19,3%	100% (2.777)
Geen cao, maar volgt een andere cao	23,2%	66,9%	9,8%	100% (99)
Nee, de arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld tussen werkgever en OR	29,3%	44,2%	26,5%	100% (234)
Geen cao	18,1%	65,1%	16,8%	100% (771)
Weet niet	19,8%	18,1%	62,0%	100% (38)
Totaal	52,4% (2.380)	28,3% (1.285)	19,3% (876)	100% (4.541)

Noot. Bron. WEA 2024. Subgroep: 10+ medewerkers en geen sector onderwijs (Alleen voor Stratum C) - Enige stratum waarvoor beide vragen zijn voorgelegd aan werknemers. Percentages en absolute aantallen zijn gewogen op niet-geïmputeerde WEA 2024.

Appendix Tabel 4

Associatie tussen bedrijfs- en sectorale kenmerken en lidmaatschap van een werkgeversvereniging, voor vestigingen met 50+ werknemers.

	Model 1				Model 2			
	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p
Intercept	0.62	0.49	0.79	0.000	0.19	0.11	0.32	0.000
Sector								
A. Landbouw, bosbouw en visserij	1.25	0.53	2.94	0.607	0.63	0.15	2.60	0.515
B-E. Industrie	3.05	2.15	4.34	0.000	1.95	1.23	3.08	0.005
F. Bouwnijverheid	2.83	1.80	4.45	0.000	1.42	0.83	2.43	0.197
G. Groot- en detailhandel	1.47	1.06	2.04	0.022	1.31	0.86	1.99	0.215
H. Vervoer en opslag	2.00	1.29	3.11	0.002	1.55	0.91	2.62	0.104
I. Horeca	1.82	0.96	3.47	0.066	1.50	0.67	3.36	0.320
J. Informatie en communicatie	0.38	0.21	0.69	0.002	0.69	0.33	1.46	0.336
K. Financiële instellingen	0.65	0.28	1.52	0.321	0.82	0.32	2.09	0.669
L-N. Zakelijke dienstverlening/onroerend goed	Ref				Ref			
O/U. Openbaar bestuur	2.13	1.34	3.39	0.002	0.81	0.40	1.62	0.544
P. Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-
Q. Gezondheids- en welzijnszorg	3.41	2.38	4.88	0.000	1.92	1.08	3.43	0.027
R-T. Cultuur, sport en recreatie/overige dienstverlening	2.22	1.31	3.76	0.003	1.84	1.00	3.39	0.051
Vestigingsgrootte								
<100					Ref			
100+					1.19	0.92	1.53	0.178
Type cao								
Geen cao					Ref			
Ondernemings-cao					4.95	3.12	7.87	0.000
Bedrijfstak-cao					5.51	3.73	8.13	0.000
Geen cao, maar volgt andere cao					1.56	0.66	3.68	0.306
Weet niet					1.37	0.28	6.63	0.694
Personeelssamenstelling								
Meer dan 75% is vrouw					0.91	0.56	1.50	0.720
Meer dan 25% is jonger dan 25 jaar					0.80	0.57	1.12	0.188
Meer dan 25% is ouder dan 55 jaar					1.29	1.03	1.63	0.029

	Model 1				Model 2			
	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p
Meer dan 25% is laagopgeleid					0.90	0.69	1.18	0.453
Meer dan 25% heeft een migratieachtergrond					0.77	0.58	1.01	0.062
Meer dan 25% is flexwerker					1.09	0.69	1.73	0.713
Vacatures								
Ja, er zijn nu vacatures					Ref			
Ja, maar op dit moment niet					0.84	0.59	1.21	0.357
Nee					0.30	0.04	2.13	0.228
Weet niet					0.74	0.21	2.56	0.631
Provincie								
Zuid-Holland					Ref			
Drenthe					1.08	0.52	2.25	0.837
Flevoland					1.23	0.56	2.72	0.605
Fryslân					1.33	0.67	2.62	0.413
Gelderland					1.26	0.83	1.91	0.273
Groningen					1.51	0.73	3.14	0.268
Limburg					1.33	0.79	2.26	0.286
Noord-Brabant					1.03	0.70	1.53	0.876
Noord-Holland					1.18	0.78	1.79	0.418
Overijssel					1.59	0.89	2.83	0.118
Utrecht					1.06	0.65	1.74	0.811
Zeeland					2.20	0.94	5.13	0.067
60% bedrijven 100+ werknemers					1.18	0.63	2.21	0.608
N	2377				2095			
R2	0.05				0.13			

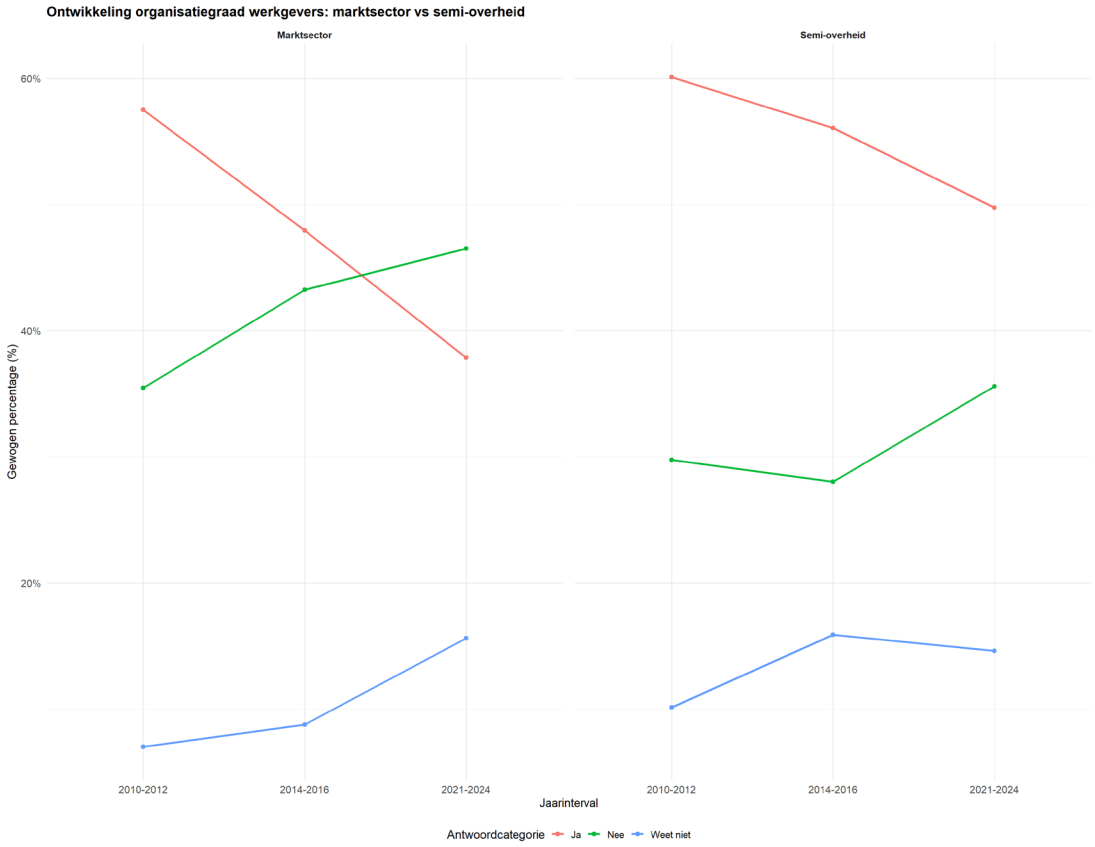
Noot: OR: Odds Ratio; 95% BI: 95% betrouwbaarheidsinterval. Resultaten gebaseerd op de geïmputeerde WEA 2024.

Appendix Tabel 5

Percentage werkgevers dat lid is van een werkgeversvereniging naar sector en periode, inclusief paarsgewijze vergelijking tussen jaren, voor marktsector en semioverheid.

Sector	2010-2012	Aantal	2014-2016	Aantal	2021-2024	Aantal	Verschil 2021-2024 en 2010-2012	2010-2012 vs. 2014-2016	2014-2016 vs. 2021-2024	2010-2012 vs. 2021-2024
Nederland (Alle sectoren)										
Ja	57,8%	72.825	49,0%	59.915	39,5%	46.363	-18,4%	***	***	***
Nee	34,8%	43.802	41,3%	50.433	45,1%	52.959	+10,3%	***	**	***
Weet niet	7,40%	9.307	9,70%	11.871	15,1%	18.196	+8,10%	***	***	***
Marktsector										
Ja	57,5%	63.701	48,0%	50.952	37,9%	38.521	-19,7%	***	***	***
Nee	35,5%	39.287	43,3%	45.953	46,5%	47.349	+11,1%	***	*	***
Weet niet	7,00%	7.769	8,80%	9.331	15,6%	15.892	+8,60%	*	***	***
Semi-overheid										
Ja	60,1%	9.123	56,1%	8.963	49,8%	7.842	-10,3%	ns	*	***
Nee	29,8%	4.516	28,0%	4.480	35,6%	5.611	+5,90%	ns	**	*
Weet niet	10,1%	1.538	15,9%	2.540	14,6%	2.304	+4,50%	**	ns	*

Noot: ***p < 0.001, **p < 0.01, *p < 0.05: statistisch significant; ns: niet (statistisch) significant. Werkgevers is gevraagd: “Bent u lid van een werkgeversvereniging?” en men kon antwoorden met ‘Ja’, ‘Nee’ of ‘Weet niet’. De sector ‘Onderwijs’ kon niet worden meegenomen in de analyses vanwege onvoldoende observaties (voornamelijk in 2024). Gewogen naar populatie.

Appendix Figuur 2. Ontwikkeling van organisatiegraad van werkgevers per sector (3 antwoordcategorieën), voor marktsector en semioverheid.

Appendix Tabel 6

Kruistabel lidmaatschap werkgeversvereniging en cao voor de marktsector.

	WEA 2024			
	Is uw bedrijf/organisatie lid van een werkgeversvereniging?			
	Ja	*Nee*	*Weet niet*	*Totaal*
Ondernemings-cao	55,9%	29,1%	15,1%	100% (2.472)
Bedrijfstak-cao	45,3%	38,6%	16,1%	100% (10.963)
Geen cao, maar volgt een andere cao	24,9%	65,0%	10,1%	100% (856)
Nee, de arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld tussen werkgever en OR	16,2%	51,5%	32,3%	100% (854)
Geen cao	10,3%	79,4%	10,3%	100% (4.995)
Weet niet	1,30%	34,3%	64,4%	100% (570)
Totaal	34,8% (7.218)	48,8% (10.112)	16,3% (3.381)	100% (20.710)

Noot. Bron. WEA 2024. Subgroep:10+ medewerkers en geen sector onderwijs (Alleen voor Stratum C) - Enige stratum waarvoor beide vragen zijn voorgelegd aan werknemers. Percentages en absolute aantallen zijn gewogen op niet-geïmputeerde WEA 2024.

Appendix Tabel 7

Associatie tussen bedrijfs- en sectorale kenmerken en lidmaatschap van een werkgeversvereniging, voor marktsector en semioverheid.

	Model 1				Model 2a				Model 2b			
	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p
Intercept	0.79	0.73	0.86	0.000	0.15	0.08	0.27	0.000	0.13	0.08	0.20	0.000
Sector												
Marktsector	Ref				Ref				Ref			
Semi-overheid	2.40	1.92	2.99	0.000	0.99	0.69	1.42	0.955	1.13	0.80	1.60	0.487
Vestigingsgrootte												
10-49					Ref				Ref			
50-99					1.56	1.23	1.99	0.000	1.56	1.22	1.98	0.000
100+					1.87	1.48	2.37	0.000	1.89	1.49	2.39	0.000
Type cao												
Geen cao					Ref				Ref			
Ondernemings-cao					6.14	4.18	9.02	0.000	6.22	4.23	9.14	0.000
Bedrijfstak-cao					6.43	4.62	8.95	0.000	6.51	4.67	9.08	0.000
Geen cao, maar volgt andere cao					1.75	0.87	3.52	0.116	1.75	0.87	3.53	0.113
Weet niet					1.55	0.38	6.26	0.534	1.57	0.39	6.33	0.523
Personeelssamenstelling												
Meer dan 75% is vrouw					1.10	0.84	1.44	0.504	1.06	0.80	1.40	0.695
Meer dan 25% is jonger dan 25 jaar					0.84	0.66	1.07	0.147	0.83	0.65	1.06	0.135
Meer dan 25% is ouder dan 55 jaar					1.24	1.02	1.50	0.029	1.25	1.03	1.51	0.022
Meer dan 25% is laagopgeleid					1.04	0.85	1.28	0.673	1.03	0.84	1.27	0.767
Meer dan 25% heeft een migratieachtergrond					0.80	0.64	1.00	0.052	0.80	0.64	1.00	0.047
Meer dan 25% is flexwerker					0.98	0.67	1.44	0.919	1.00	0.68	1.46	0.993
Vacatures												
Ja, er zijn nu vacatures					Ref				Ref			
Ja, maar op dit moment niet					0.90	0.70	1.15	0.388	0.90	0.70	1.15	0.400
Nee					0.63	0.23	1.72	0.366	0.64	0.23	1.73	0.373
Weet niet					0.63	0.22	1.82	0.396	0.63	0.22	1.80	0.385
Provincie												
Zuid-Holland					Ref				Ref			

	Model 1				Model 2a				Model 2b			
	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p	OR	BI laag	BI hoog	p
Drenthe					0.95	0.51	1.76	0.860	0.95	0.51	1.77	0.873
Flevoland					1.27	0.65	2.48	0.480	1.29	0.66	2.51	0.454
Fryslân					1.29	0.74	2.23	0.365	1.29	0.75	2.23	0.362
Gelderland					1.34	0.96	1.87	0.080	1.34	0.96	1.86	0.083
Groningen					2.09	1.15	3.80	0.016	2.09	1.15	3.80	0.016
Limburg					1.31	0.86	1.98	0.205	1.32	0.87	2.00	0.190
Noord-Brabant					1.11	0.81	1.53	0.498	1.12	0.82	1.53	0.485
Noord-Holland					1.16	0.83	1.64	0.385	1.16	0.83	1.63	0.385
Overijssel					1.62	1.02	2.56	0.040	1.63	1.03	2.58	0.038
Utrecht					1.16	0.77	1.75	0.470	1.16	0.77	1.75	0.466
Zeeland					2.06	1.05	4.03	0.035	2.08	1.06	4.07	0.033
60% bedrijven 5-20 werknemers					0.86	0.58	1.28	0.453				
60% bedrijven 100+ werknemers									0.79	0.49	1.28	0.345
N	3892				3081				3081			
R2	0.02				0.13				0.13			

Noot: OR: Odds Ratio; 95% BI: 95% betrouwbaarheidsinterval. Resultaten gebaseerd op de geïmputeerde WEA 2024.

Health & Work

Sylviusweg 71
2333 BE Leiden
www.tno.nl

TNO innovation for life